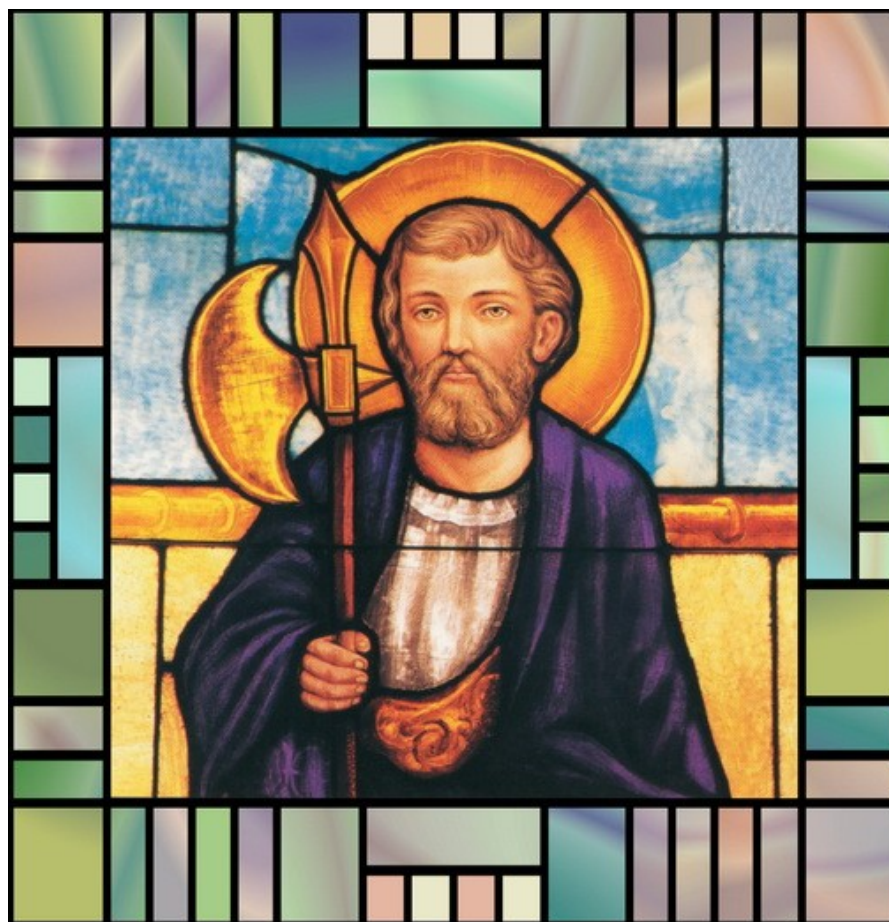

SZENT MÁTYÁS APOSTOL

„Önmegtagadás által gyengítsed testedet,
hogy lelked a Megfeszítettnek alattvalója legyen.”

(Mátyás apostol mondása Alexandriai Kelemen nyomán)

Név: Mátyás (Mathias) héber szó, ami annyit tesz: ‚az Úrtól ajándékozott’, vagy az ‚Úr ajándéka’, vagy ‚alázatos’, vagy ‚kicsiny’.

Született: 1. sz eleje

Ünnepe: február 24./ május 14.

Attribútuma: szekerce, kard, kövek, lándzsa, keresztt;

Patronátus: mészárosok, ácsok, halászok

Ünnepét Rómában a 11. századtól február 24-én ünnepelték, mivel ez a nap a böjti időbe esik, 1969-ben áttették május 14-re. Magyarországon a hagyományos február 24. napon ünnepeljük.

Meghalt: 1.század vége.: 80 körül, Jeruzsálem v. Kolkhisz

Szent Mátyás Apostol:

Ha a tizenkét tanítványról beszélünk, akik nyilvános működésének éveiben a legközelebb álltak Jézushoz, nem lehet szó nélkül elmenni az áruló Júdás mellett, kinek személye a keresztény gondolkodás és teológia számára minden időben nehezen föloldható botrány volt. Bár egyfajta üdvösségtörténeti beállítottságú teológia szerint Júdás nem tett semmi mást, csak amit az isteni megváltó szándék megengedett, a keresztény hagyomány gonosz és kétségbeesett véget tulajdonított neki. Máté evangéliuma szerint (27,5) fölakasztotta magát. Az Apostolok Cselekedetei szerint Péter ezt mondta: „amikor lezuhant, kettérepedt, és kifordultak a belei” (1,18). Dante a Caesar-gyilkos Brutusszal és Cassiusszal együtt a pokol legmélyére helyezte, az ördög három szájának egyikébe (Pokol 34,55 sk.).

Jézus árulójának lehetséges indítékai felől a hittudósok és a történészek különféle elméleteket állítottak föl. Csalódott talán Júdás a Jézushoz fűzött messiási reményeiben? Vagy talán amiről a negyedik evangélium szerzője beszél, egyszerű pénzvággy vitte rá a borzalmas tette? (Jn 12,6; vö. Mt 26,14) A források semmiféle felvilágosítással nem szolgálnak efelől. Éppen ezért Júdás egyszerű elítélése, amely az áruló östípusává teszi őt, s az árulás bűnének minden súlyát egyedül rá helyezi, éppen olyan tévesnek látszik, mint az a kísérlet, amely hibáját túlzott dramatizálással érthetővé és menthetővé akarja tenni.

Iskarióti Júdásról szólni kellett, ha Szent Mátyásról akarunk beszélni. A jeruzsálemi kicsiny közösség Jézus feltámadása után, még pünkösöd előtt Júdás helyett egy másik apostolt akart választani egyfajta istenítélettel (ApCsel 1,15--26). Lukács ránk hagyományozta Péter beszédét, melyben így érvelt: „Kell tehát, hogy azok közül, akik mindig velünk tartottak, amikor a mi Urunk,

Jézus közöttünk járt- kelt, kezdve János kerestségétől egészen mennybevétele napjáig, valaki velünk együtt tanúskodjék feltámadásáról". Két jelöltet állítottak, akik megfeleltek ennek a feltételnek: Barnabást és Mátyást. A sors Mátyásra esett, és őt sorolták az apostolok közé.

Mátyás további sorsa ismeretlen előttünk. Az apokrif András és Mátyás cselekedetei állítása szerint a missziós területek elosztása alkalmával „*az emberevők országa*” jutott neki. Ott Mátyást megvakították, s börtönbe vetették, de Isten visszaadta látását és András csodálatos módon kiszabadította. A vértanúhalált állítólag lefejezés útján szenvedte el. Emiatt bárdal szokták ábrázolni, és a keresztény mészárosok és ácsok őt választották védőszentjükül.

Ereklyéit Ilona császárné a 4. században Trierbe vitette. Még ma is tiszteletben részesítik ott a Szent Mátyás apátság bazilikájában. A tizenkettedik apostol, Mátyás sírja őrzésének dicsőségét azonban magának igényli a római S. Maria Maggiore-bazilika és a padovai S. Giustina is. Rómában a 11. századtól február 24-én ünnepelték Mátyást, mert a Jeromos-féle martirologium ezen a napon emlékezik meg róla. Mivel ez a böjti időbe esik, 1969-ben áttették május 14-re.

(Forr.: <http://www.katolikus.hu/szentek/0224.html>)

Szent Mátyás apostol ünnepe Magyarországon:

Bár a Mátyás-napi tavaszjósoló időjárás-i hiedelmek Magyarországon a legismertebbek közé tartoznak, a legendás életű apostol középkori tisztelete nálunk nemigen mutatható ki. Csak az 1300-as évektől vannak Szent Mátyásra vonatkozó elszórt adatok, de ezek sem vallanak komolyabb kultuszra. A legrégebbi tiszteletére szentelt magyar templom *Szepesmátyásfalva* 1300 körül épült temploma lehetett, habár még itt is elég sok a bizonytalanság.

Egyes feltételezések szerint Mátyás apostol hazai kultusza azoktól az Aachenbe zarándokló magyaroktól került az országba, akik Trieren keresztül utaztak a Nagy Károly által építtetett híres-nevezetes aacheni dómba, amelynek kincstárában ezernyi más ereklye mellett Szűz Mária állítólagos ruháját és a gyermek Jézus pólyáját is őrzik.

A meglehetősen mérsékelt középkori magyar Mátyás-tiszteletet mutatja az a tény is, hogy alig van Mátyás nevet viselő településünk. Ami pedig van, azok szinte mind csak a XV. század utáni

névadással büszkélkedhetnek. Mátyás apostol ünnepnapja, az 1493-as esztergomi zsinat óta parancsolt ünnep. Bár az idők során ezen ünnepek közül sokat eltöröltek, a napokhoz kötődő hiedelmek és hagyományok a nép körében tovább.

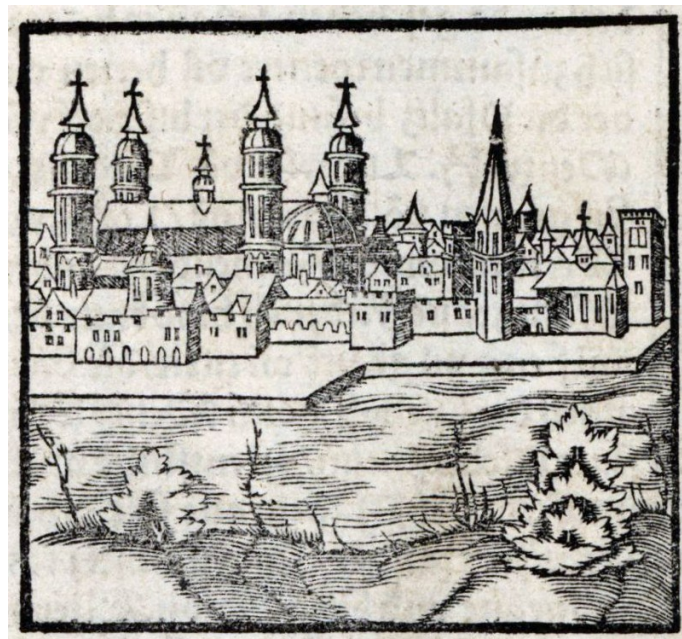
Mátyás király személye, - aki 1443. február 23-án e napra virradóra született, és az akkori szokás szerint ezért kapta a Mátyás nevet.- alaposan megváltoztatta a Mátyás személynév gyakoriságát Magyarországon: az Árpád-kori szórványos előfordulások számához képest a későbbiekben egyre többen választották az apostol nevét gyermeküknek – talán Hunyadi Mátyásra is gondolva.

A „Mátyás” magyar névalak legkorábbi ismert okleveles előfordulása egyébként 1244-es. Igaz, a Mátyás nevezetűek számának emelkedésében a források mennyiségének a növekedése is szerepet játszhat, valamint tridenti zsinat után a védőszentek választásának általánossá válása a keresztelési szokásokban.

Mindenesetre a XV. század végétől igen sok Mátyás bukkan fel az oklevelekben és egyéb levéltári forrásokban, és a következő századtól tömegessé váló családnevek között sem ritka a Mátyás, illetve annak valamilyen származéka: Mátyásfalusi, Mátyási, Mátyus, stb. éltek. A hazai Mátyás-kultusz kialakulatlansága talán visszavezethető arra a tényre, hogy Mátyás apostol életével kapcsolatosan nagyon kevés forrás áll rendelkezésre. Még annak ellenére is alig tudhatunk valami biztosat róla, hogy neve előfordul az Újszövetségben.

(forr.: <http://www.magyarkurir.hu/hirek/szent-matyas-apostol-uennepe>)

(forr.:http://mandarchiv.hu/cikk/1572/A_kisorsolt_apostol)

Trier látképének részlete 1550-ben (Sebastian Münster: *Cosmographia*)

Jacobus de Voragine

LEGENDA AUREA

Szent Mátyás apostol

Mátyás (*Mathias*) héber szó, ami annyit tesz: ‚az Úrtól ajándékozott’, vagy az ‚Úr ajándéka’, vagy ‚alázatos’, vagy ‚kicsiny’. Mert az Úr ajándékozta, amikor a világból kiválasztotta, és hetvenkét tanítványa közé sorolta. Az Úrnak volt ajándéka, amikor kiérdemelte, hogy sorshúzás útján bejusson az apostolok sorába. Kicsiny volt, mivel az igaz alázatosságot mindig megtartotta. Az alázatosságnak pedig Ambrus szerint három fajtája van: az első a lesújtottságé, ami valakit megalázhathat; a második a vizsgálódásé, ami az önvizsgálatból ered; a harmadik az áhítatosságé, ami a Teremtő ismeretéből fakad. Az első megvolt benne a vértanúság elszenvedésével, a második önmaga megvetésével, a harmadik Isten fenségének szemlélésével.

Avagy a *manu*, azaz a ‚jó’, és a *thesis*, azaz az ‚elhelyezés’ szavakból származik. Ezért Mátyás: a rossz – vagyis Júdás – helyére ‚elhelyezett jó’. Életrajzát, amit a Szentegyházakban felolvasnak, valószínűleg Beda írta meg.

Mátyás apostol Júdás helyére került. De nézzük először röviden magának Júdásnak származását és eredetét. Egy bizonyos – bár apokrif – történetben olvasható, hogy élt Jeruzsálemben egy ember, név szerint Ruben, akit más néven Simonnak is neveztek, Dán, vagy Jeromos szerint Isaschar törzséből. Volt egy felesége, akit Ciboreának hívtak. Egy éjjel, miután eleget tettek egymás iránti kötelességüknek, Ciborea elaludván álmot látott, melyet rémült sóhajokkal és jajgatással mesélt el urának: „Úgy láttam, hogy egy gonosztevő fiút szültem, aki egész népünk vesztét fogja okozni.” Mire Ruben: „Istentelen dolgot mondasz, jobb lett volna elhallgatnod. Megszállt téged a gonosz lélek, úgy gondolom.” Mire az asszony: „Ha majd úgy érzem, hogy megfogantam, s fiút szülök, akkor majd kiderül, hogy nem a gonosz szólt belőlem, hanem valódi kinyilatkoztatás volt.” Telt-múlt az idő, s mikor a fiú megszületett, a szülők nagyon megijedtek, s tanakodni kezdtek, mit csináljanak vele, mert borzadtak attól, hogy a gyermeket megöljék, de felnevelni sem akarták saját népük pusztulására, ezért egy kosárkában kirakták a tengerre. Ezt azután a tenger hullámai egy szigetre sodorták, melynek neve Scarioth volt. Erről a szigetről nevezték el tehát Júdást *Iscariotinak*.

A sziget királynéja, akinek nem voltak gyermekei, éppen a tengerpartra ment sétálni, és megpillantva a tenger habjain hánykolódó kosarat, megparancsolta, hogy nyissák ki. Egy igen formás gyermeket talált benne, és így sóhajtott fel: „Ó, ha egy ekkora gyermekkel könnyíthetnék bánatomon, hogy ne maradjon örökös nélkül a trónom!” A fiút titokban dajkáltatta, ő pedig terhességet színlelt, végül azt hazudta, hogy fiút szült. A hír gyorsan elterjedt az egész királyságban. Az uralkodó majd esztét örömeiben, hogy gyermeke született, s a nép ujjongva ünnepel. A fiút pedig királyi méltóságához illően neveli.

Nem sokkal később azonban a királyné megfogant a királytól, s a maga idejében fiút szült. Miután a gyermekek már valamennyire felcseperedtek, és gyakran játszottak együtt, Júdás a királyfit állandóan bosszantotta és bántalmazta, és sokszor megríkatta, A királyné ezt zokon vette, s tudván tudva, hogy Júdás nem az övé, mind sűrűbben verte el. Hanem az még így sem hagyott fel a fiúcska zaklatásával. Végül aztán kiderült a dolog, s megtudták, hogy Júdás nem édesfia a királynénak,

hanem csak egy talált gyermek. Amint ezt Júdás megtudta, elfutotta a méreg, és a korábban testvérének hitt királyfit titokban megölte. Mivel félt attól, hogy emiatt fejét veszik, az adószedőkkel Jeruzsálembe menekült, és Pilátus, az akkori helytartó udvarába szegődött, hisz minden zsák megtalálja a maga foltját.

Pilátus úgy találta, hogy Júdás erkölce megfelel az övének, ezért igen megkedvelte. Pilátus egész udvarának élére állítja Júdást, s minden az ő parancsai szerint történik. Pilátus a palotájából egy gyümölcsös kertre látott, s egy nap olyan heves vágy fogta el az almák után, hogy majd meghalt. Az a gyümölcsös kert Rubené, Júdás apjáié volt, de sem Júdás az apját, sem Ruben a fiát nem ismerte föl, mivel Ruben azt hitte, hogy beleveszett a tenger hullámaiba, Júdásnak pedig fogalma sem volt róla, hogy ki volt az apja, és hol a hazája. Pilátus Júdást magához kérte, és így szólt: „Annyira vágyom azokra a gyümölcsökre, hogy ha nem kapom meg őket, kilehelem a lelkem.” Júdás sietve beugrott a gyümölcsösbe, és kapkodva szedni kezdte az almát. Ruben éppen arra jár, és ott találja Júdást, amint az ő almáját szedi. Összeszólalkoztak, mi több, hajba kaptak, majd a veszekedés után öltre mentek és jól elagyabugyálták egymást. Végül Júdás egy kővel nyakszirten vágva Rubent, megölte őt. Fölszedte hát a gyümölcsöt, és elmesélte Pilátusnak a történeteket.

Napszálltakor, az éj beállta előtt fölfedezték Ruben holttestét, s azt hitték, hirtelen halállal halt meg. Akkor Pilátus Ruben minden vagyonát Júdásra ruházta, Ciboreát, Ruben özvegyét pedig hozzá adta feleségül. Egy napon azonban, amikor Ciborea nagyokat sóhajtott, Júdás, a férje, érdeklődéssel tudakolta, hogy mi lelte, az asszony így felelt: „Ő, én szegény szerencsétlen, fiúgyermekemet a tenger hullámaiba öltem, férjemet holtan találtam, s fájdalommal tetézte, mikor engem a legnagyobb gyászban házasságra kényszerített, s akaratom ellenére feleségül adott hozzád.” Miután mindent elmesélt kisedéről, Júdás pedig elmondta, ami vele történt, rájöttek, hogy a saját anyját vette feleségül, és tulajdon apját ölte meg. Így aztán bűnbánatot tartott, Ciborea tanácsára a mi Urunk, Jézus Krisztus elé járult, és vétkei bocsánatáért könyörgött.

Eddig tart a fent említett apokrif történet, hogy felolvassák-e, döntse el maga a felolvasó, noha jobb elvetni, mint elhinni.

Az Úr pedig tanítványává tette őt, s tanítványból apostollá választotta, de attól, aki olyan kedvelt bizalmasa volt, hogy megtette sáfárnak, el kellett tűrnie, hogy később árulója lett. Ő kezelte ugyanis a pénzes ládikát, s azt a pénzt, amit Krisztusnak adtak, ellopta. Az Úr szenvedésének idején fájlalta, hogy a 300 dénárt érő kenőcsöt nem adták el (Jn 12,4–5), akkor azt a pénzt is ellophatta volna. Elment hát, és eladta az Urat 30 dénárért, melyből minden egyes darab 10 közönséges dénárt ért, így egyenlítette ki a 300 dénáros kenőcs miatti veszteségét. Némelyek azonban azt állítják, hogy Júdás a Krisztusnak adott pénzek tizedrészét szokta ellopni, és ezért adta el az Urat a kenőccsel elvesztett pénz tizedéért, vagyis 30 dénárért.

A bűnbánattól vezérelve azonban visszaadta az összeget, majd elment, és *felakasztván magát, kettéhasada, és minden bele kiömlék* (ApCsel 1, 18). Szájától is elvétel, hogy azon át lehelje ki lelkét, méltatlan lett volna ugyanis, hogy az a száj, amely azt a dicsőséges száját, tudniillik Krisztusét érintette, ilyen szégyenletesen bemocskolódjék. Az azonban méltányos volt, hogy belső részei, amelyekben az árulás megfogant, kiszakadjanak belőle, s hogy torkát, melyből az áruló szó előjött, kötél szorítsa össze. A levegőben lógva pusztult el, hogy ő, aki az angyalokat az égben, embereket a földön megbotránkoztatta, az angyalok és az emberek világától elkülönítve, a

démonokhoz társuljon.

Midőn tehát az Úr mennybemenetele és Pünkösöd között az apostolok egybegyűltek a felházban, Péter látván, hogy a tizenkét apostol száma nem teljes – akiket pedig az Úr azért választott éppen ilyen számban, hogy a Szentháromság hitét a világ mind a négy táján hirdessék –, *felkelvén az atyafiak között monda: „Atyámfiak, férfiak (ApCsel 1,15-16), illendő, hogy valakit Júdás helyére állítsunk, mivel az Úr mondotta nekünk: »Tanúim lesztek nékem Jeruzsálemben és az egész Júdeában és Samariában és mind a föld legvégső határáig«* (uo. 1,8). És mert tanúbizonyságot csak olyasvalaki tehet valamiről, aki látta azt, egy olyan férfit kell választanunk ezek közül, aki mindig velünk volt, s látta az Úr csodáit, hallotta tanítását.” Előállítanak kettőt a hetvenkét tanítványból, úgymint *Józsefet, kinek vezetékneve Igaz volt* (uo. 1,23) szent élete miatt, s aki Alpheus fia, Jakab testvére volt; valamint *Mátyást* (uo. 1,15), akinek erényeiről nem is kell beszélnünk, hiszen dicséretére elég annyi, hogy az apostolok közé választották. Majd imádkozván mondának: *„Te Uram, ki mindeneknek szívöket tudod, mutassad meg, melyiket választottad e kettő közül, hogy elvegye a szolgálatnak és apostolságnak helyét, melyből Júdás vétkéért kiesett.” Azután sorsot vetének rájuk, és a sors Mátyásra esék, és a tizenegy apostol közé számláltaték* (uo. 1,24–26).

Megjegyzendő azonban – ahogy Jeromos mondja –, hogy ennek példájára nem szabad sorshúzást tartani, mert a kevesek kiváltsága nem törvény. S továbbá – amint Beda mondja – addig szabad az előképet követni, amíg el nem jön az igazság. Az igazi áldozat a szenvedésben föláldoztatott, de Pünkösödkor teljeseedett be, s azért vetettek sorsot Mátyás választásakor, hogy ne térjenek el a Törvénytől, ami előírja, hogy a főpapot sorsvetéssel válasszák. Pünkösöd után pedig, amikor az igazság nyilvánvalóvá vált, hét diakonust rendeltek ki a szolgálatra, de nem sorsvetéssel, hanem a tanítványok választása és az apostolok imája és kézrátétele útján. Hogy milyen is volt ez a sorsvetés, erről a Szentatyák közt kétféle vélemény van. Jeromos és Beda ugyanis azon a véleményen van, hogy ez a sorsvetés olyan volt, mint amivel az Ószövetségben a leggyakrabban éltek. Dionysius azonban, aki Pál tanítványa volt, istentelennek véli ezt a gondolatot, hozzátéve, hogy neki úgy tűnik, ez a „sorsvetés” valamiféle Istentől Mátyásra küldött ragyogás és sugárzás volt, ami megmutatta, hogy őt kell az apostolok közé fogadni. Így mondja ugyanis a Mennyei hierarchiáról írott könyvében; „Az isteni sorsvetésről, amely Istentől Mátyásra esett, mindenki mást mondott, úgy gondolom, nem hívő módján; ezért én is el fogom mondani saját véleményemet. Nekem úgy tűnik ugyanis, hogy a Szentírás sorsvetésnek valamiféle isteni ajándékot nevez, mely annak a kórusnak* megmutatta, hogy kire esett az isteni választás.”

Mátyás apostol Judeát kapta osztályrészül, ott állhatatosan prédikált, és sok csodát téve békében elnyugodott. Néhány kódexben viszont az olvasható, hogy keresztre feszítették, így a vértanúság koronájával ment a mennyekbe. Testét Rómában, a Santa Maria Maggiore bazilikában temették el egy porfirkő alá, és ugyanott mutogatják koponyáját is a népnek.

Egy Trierben őrzött legendában pedig többek között azt olvashatjuk, hogy Mátyás Júda törzséből, Betlehem városából, előkelő nemzetségből származott, s tanulásra adva fejét, rövid idő alatt a Törvény és a Próféták tudományát elsajátította, s az ifjúkori kísértéseket erkölcsi érettségével legyőzte. Lelke az erényhez idomult, s így lett tudományra alkalmas, könyörületre irgalmas, a jó sorsban nem fennhéjázó, a balsorsban szilárd, meg nem ingó. Mindig arra törekedett, hogy amit lelkében fölfogott, azt véghezvigye, és amit a szájával hirdetett, keze munkájával mutassa meg. Mikor Júdea-szerte prédikált, vakokat megvilágosított, leprásokat megtisztított, démonoktól

szabadított, sántáknak járást, süketeknek hallást, holtaknak életet visszaadott. Midőn a főpap előtt sok mindenben bevádolták, így szólt: „A vádpontokra nem sok mondanivalóm van, mivel kereszténynek lenni nem bűn, hanem dicsőség.” Mire a főpap: „Ha haladékot kapsz, hajlandó vagy megbánni?” Mire ő: „Távol legyen tőlem, hogy az egyszer megtalált igazságtól hitszegő módon eltérjek,” Mátyás tehát tudós volt a Törvényben, tiszta a szívében, bölcs a lelkében, éles elméjű a Szentírás kérdéseinek megválaszolásában, megfontolt a tanácsban, járatos a szónoklásban.

Mikor Júdea-szerte hirdette az Úr igéjét, csodajelekkel sokakat megtérített. Ezért az irigykedő zsidók törvény elé állították. Az a két hamis tanú vetett rá először követ, akik megvádolták. A szent, tanúbizonyságul ellenük, eltemettette magával a követeket. Miután megkövezték, római szokás szerint bárdal lefejezték, ő pedig ég felé tárt karokkal visszaadta lelkét Istennek, s ugyanott el is temették. Testét Judeából Rómába, onnan pedig Trierbe vitték át.

Egy másik legendában azonban az olvasható, hogy amikor Mátyás Macedóniába érkezett, és Krisztus hitét prédikálta, vakságot okozó mérgezett italt adtak neki, amit ő Krisztus nevében kiivott anélkül, hogy a legcsekélyebb bántódása esett volna, s mivel ez az ital már több mint kétszázötven embert fosztott meg a szeme világától, ő kézzel a mindegyiknek visszaadta a látását. Az ördög azonban csecsemő képében megjelent előttük, s rábeszélte őket, hogy öljék meg Mátyást, aki kiüresíti vallásukat. De őt, bár ott állt közöttük, hiába keresték, három napig sem találták meg. A harmadik napon azonban, feltűnévén előttük, így szólt: „Én vagyok.” Mire kezét hátrakötötték, nyakába köteleket vetettek, kegyetlenül megkínózták, s így zárták tömlőbe. Ott az ördögök megjelenésénél előtte, fogukat vicsorgatták rá, de nem tudták megközelíteni, az Úr pedig nagy fényességben hozzá jöve, felemelte őt a földről, s bilincseit feloldván, őt magát megerősítve kitarja a tömlő ajtaját. Ő pedig kiszabadulván hirdette az Úr igéjét, s mikor néhány megátalkodott ellene szegült, azt mondta nekik: „Én mondom nektek, hogy élve kerültök a pokolra,” Majd megnyílt a föld és elnyelte őket, a többiek pedig Istenhez tértek.

(fordította: Grüll Tibor)

(forrás: <http://mek.niif.hu/04600/04626/html/legenda0035.html>)

(Schedel-krónika, 1493)

IMÁK, KÖNYÖRGÉSEK

Himnusz Szent Máttyás apostol ünnepeén

Máttyás, téged külön csoda
emelt a szent apostolok
áldott karába, isteni
útmutatás és rendelés.
Eltávozott az áruló,
kötelen, ágon lelt halált,
szent rangját nem becsülte meg,
sem Krisztus szent szeretetét.
Krisztus kegyelme rád maradt,
a méltatlan helyébe lépsz,
Péter szól, ám a Lélek az,
ki intéz szót és sorsvetést.
Te vállalod a küldetést,
pogányoknak hogy vidd a fényt,
Jézust hűséggel hirdeted,
majd érte ontod véred is.
Boldog tanítvány, légy velünk,
hogy mindig szíves-örömezt
járjunk a Lélek útjain,
kövessük, bárhová vezet
A Háromság áldott legyen,
és adja meg, hogy általad
az égbe jussunk; boldogan
zengjük majd ott dicséretét.
Ámen.

Könyörgés:

Istenünk, ki Szent Máttyást arra választottad, hogy tagja legyen az apostolok kollégiumának, kérünk, közbenjárására add meg, hogy akiket atyai szeretetedben gyermekeiddé fogadtál, azok egykor választottaid sorában is ott lehessenek!

Ének Szent Mátyás Apostolról
24 nap

Nóta: Küldeték a' Sz. Szűzhöz

Hetven két Tanítványok voltak egy Seregben
kiket Krisztus választván, küldött követségbe,
fénylettek igaz Hitben és nagy egygyességben
a' Szent Apostolokkal éltek szövetségben

Ezek közül sors szerént Mátyás választatott,
Judás Apostolsága nékie adatott,
az ő hivatalyába Szentül állíttatott,
és több Szent Apostolok' közé számláltatott

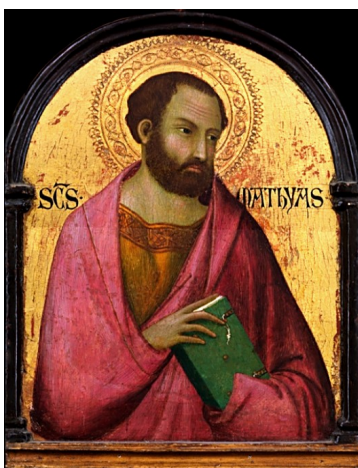
Ennek utána Menybűl bé tölt Szent Lélekkal,
küldetvén prédikállott sok -féle nyelvekkel,
Görög, Zsidó Országban tsuda tételekkel,
hírdette igaz Hitet lelki érdemekkel.

Midőn hivatalyában így vígasztaltatott,
pogányok' térésével Istentül áldatott;
menvén Jeruzsálembe, halálra adatott,
Zsidók által fejszével nyaka vágattatott

Szent Mátyás buzgósággal végezvén munkáját,
vér-ontó Mártyrokkal vévén koronáját,
mi is Hitért meg-halván kövessük példáját,
hogy meg-nyitva talállyuk Egeknek ajtaját.

Kegyess Isten mindenek vagynak hatalmadban,
hallyad könyörgésünket irgalmasságodban:
tedd boldoggá sorsunkat, vigy boldogságodba,
Szent Mátyás Apostollal legyünk Országodba.
Amen.

(Szentmihályi Mihály: Egyházi Énekes Könyv, Eger, 1797.)

SZENT MÁTYÁS APOSTOL A NÉPHAGYOMÁNYBAN

Mátyás ünnepe és a tavasz közeledte jelentette a kapcsolatot a nép képzeletében. Így lett a bibliai szent - **Jégtörő Mátyás**, mert az ő szekercéje töri meg a jeget, a tél hatalmát. Mátyás napkor mindenki örömeire végre betekint a tavasz, Mátyásról tartják: „*ront ha talál, ha nem talál csinál*”.

A palóc hagyományban a tavasz előjelét látják abban, hogy Mátyás kiosztja a madarak sípjait és szüre ujjából kiereszti a tavaszt.

Ha az idő havas volt, búzát, árpát, zabot vetettek a jó termés reményében. A gazdasszonyok pedig sárgarépát, petrezselymet, borsót, azzal indokolva, hogy akkor nem eszi meg a féreg a magvakat.

Azt is mondták, ha Mátyás napján esik az eső, akkor elveri a jég a termést, a szőlő pedig savanyú lesz.

Mátyás a halászoknak is jeles napja, ekkor kezdenek ívni a csukák. Az ezen a napon fogott csukát a nép *Mátyás csukájá"-nak* nevezi, és egész évre bő hal-fogást ígér.

A Mátyás-napi időjárásból nemcsak az éves termésre, hanem a tojásszaporulatra is lehet jósolni. Egyes vidékeken a Mátyás-napi libatojást megjelölték, vagy nem is költették ki, mert úgy tartották, hogy az e *mátyástojásból* kikelt liba szerencsétlenséget hoz, de lehet, hogy hibás vagy nyomorék lesz. Másutt verekedősnek, marakodósnak tartották.

A hideg idő jó termést jelent, a szeles pedig kevés tojást. A pásztorok azért is várták szívesen Mátyást, mert elhajtotta a havat, a legelő megtarkult, kilátszott a fű a hó alól, és a meddőséggel mehetett a legelőre a juhász. Amikor szabályozták az ellést, úgy irányozták, hogy Mátyáskor történjék az ellés.

A szökőnapot a régiiek Mátyás ugrásának hívták, mivel február 24-én toldottak be egy napot, így Mátyás ünnepe február 25-ére csúszott.

Mohácsi hagyomány

Bálint Sándor kalendáriumában említ egy különleges hagyományt. „Egyszer az Úr Mohácsra küldte Mátyást jeget törni, a szekcseiek azonban eléje állottak, pálinkával itatták. A lekenyerezés után Mátyás visszafordult, a várva várt jégtörés elmaradt. Ezután Isten Gergelyt küldte a földre, őt meg a báriak borral tartották vissza. Most már az Úr nevelőapját, az igaz Józsefet küldte a tavaszváró emberek közé, aki azután baltájával meg is törte a Duna jegét.”

